

ענת סרוגוט

שימחה שנקר:

„לא די בהתפטרות. דרוש טיפול שורשי!“

מועצת המנהלים של בנק לאומי התפטרה. יו"ר מועצת המנהלים, אלי הורביץ, „אכל אותה“. כדבריו בכל כלי-תיק שורת אנשורי השבוע.

הורביץ הסביר את מניעי התפטרותו. עד שפשוט בא לי לרחם עליו. נזכרתי באיש אחד. רואה-חשבון. שימחה שני קר. שהתריע על המעשים בבנק עוד לפני שש שנים. ביקשתי לשמוע ממנו אם הוא מרוצה מהתפטרות.

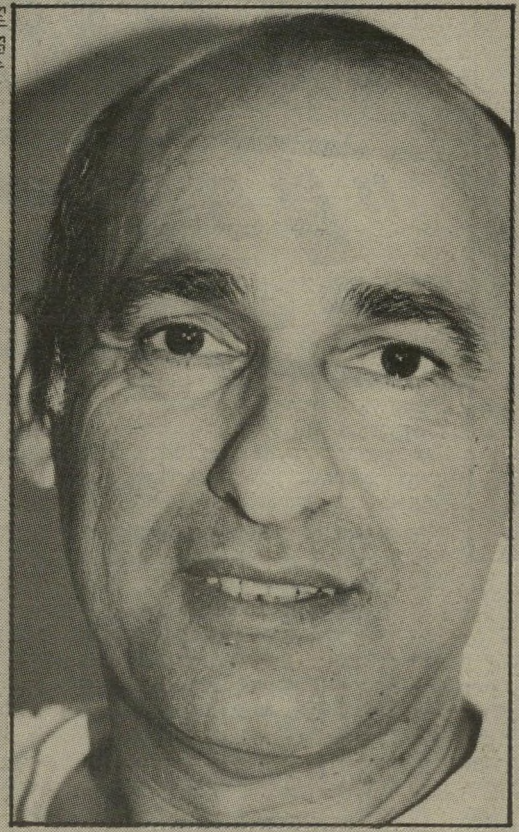
מובן שאני מרוצה, וחושב שטוב היה שהם כולם התפטרו. אבל לדעתי אלי הורביץ משחק מישחק כאילו הוא ניסה לתקן ונפל מעין קורבן.

● למה אתה מתכוון?

הורביץ מסתיר את העיקר. הוא — כמו מועצת המנהלים — לא היו צריכים להתפטר רק בגלל הפיצויים של יפת.

● במה עוד הורביץ אשם?

אני טוען שגם אלמלא היתה פרשת הפיצויים של יפת, גם אז הורביץ היה צריך ללכת הביתה. הוא לא תיפקד. הוא היה חבר באותה מועצת המנהלים שלא עשתה דבר. ממאי 1984 ועד מאי 1985 כתבתי לכל חברי ההיקסטרויני מכתבים. צירפתי להם חומר על כך שנעשים כבנק מעשים חמורים. עלי-סף פליליים — והם העריפו להתעלם. כשנודע לו כסופי הפיצויים של יפת, הוא היה צריך לצאת

ציון צביר

יוסי שדה:

„אילו הצליח יפת, היה מקבל פחות!“

זה לא היה פשוט. אבל מצאתי. מצאתי איש אחד במדינת ישראל שמוכן להגן על ארנסט יפת. מרוב הלם. נעתקו המילים מפי. אז תחת לדבר איתו ביקשתי ממנו שיכתוב את מה שיש לו להגיד. הוא כתב. יוסי שדה. מישפטן. קיראו בעצמכם:

על מה מתלוננים הוועקים?

יפת קיבל משכורת גבוהה וכמוכן, בעיקבות זאת, פיצויי פרישה גבוהים. התלונה היא: איך אתה מעז להרוויח כליכך הרבה. השאלה אם מגיע לך או לא אינה רלוואנטית — זה פשוט לא-מוסרי להרוויח כליכך הרבה כסף. כלומר: לא „גם אנהנו רוצים להרוויח הרבה“, אלא „תרוויח גם אתה מעט! תהיה אחד משלנו!“

בתוך כל המקהלה הנועמת הנ"ל, נשמעות מעט מאוד הערות בקשר למצב הכישי של הבנק בהנהגתו של יפת. בהנהגתו של יפת, פשט, למעשה. כל"ל את הרגל. הממשלה חשה לעזרתו של בל"ל (ושל דיסקונט. הפועלים והמיזרחי) והצילה אותם.

בארצות-הברית, כמצב דומה, היו מפטרים את המנהל — כפי שעשו במקומותינו. אבל — וכאן ההבדל הקטן — באמריקה היו מחפשים מנכ"ל חדש. ומעניקים לו משכורת הרבה יותר גבוהה מהמשכורת שקיבל המנהל הנושן. כדי שיתאמץ יותר.

סביר להניח שהיו גם מעניקים לו, למנהל החדש, אופציה לרכישת מניות של הבנק (מה שקרוי STOCK OPTION). בהאי לישא: אם רק תאכה, ארוני המנהל החדש, תוכל לרכוש בעוד

בנק לאומי

שנתיים שני מיליון מניות של הבנק. המחיר? עוברך. ארוני. המחיר הוא המחיר ההיסטורי של המניה, כשהבנק היה בשפל המדרגה. לפני כניסתך לעבודה. או אם ערך המניה ביום כניסתך לעבודה היה דולר אחד, ואילו אחרי שנתיים של עבודה מאומצת שלך טיפס ערך המניה לשלושה דולרים — הגה. „עשית“ כמה מיליוני דולרים, ואנחנו שמחים בשימתך. מגיע לך, ארוני, להרוויח — הבראת את מצב הבנק לעומת זה — אם ערך המניה צנח לחצי דולר — לא הצלחת, חביבי. לך הביתה.

בארץ גישה כזאת היא בלתי-אפשרית. אסור לשלם שכר בשביל ההצלחה. ואין סנקציה על כישלון. כך ידע יפת, וכך יודע כל עם ישראל.

צורק ארנסט יפת באומרו: המשכתי לקבל את המשכורת הרגילה שלי, ולא יותר מזה, כשהבנק הצליח ופרח ושיגשג — אין סיבה שיענישו אותי ויקטינו את שכרי כשהבנק נכשל. מגיע לך. מר יפת, כל גרוש שאתה יכול להוציא מהבנק. אולי כך תפקח את עיניהם של המסרבים לתת פרס למצליחים, ולכן גם לא מענישים את הנכשלים. אולי, בעיקבות הוויכוח הציבורי שאתה חוללת, נמצא מודעה בעיתון: „לבלי לדרוש מנכ"ל. המשכורת המוצעת היא משכורת ממשלתית רגילה. אם המועמד יצליח להבריאו את מצב הבנק, יהיה זכאי, בנוסף למשכורתו, ל-10% מהרווחים של הבנק, כפי שהם משתקפים במאזן השנתי.“ (דניאלה שמן)

עוזי סקר

יוסי אחימאיר:

„לא על הלחם, כי אם על הרוח!“

בשבוע שעבר צילצל הטלפון בבתיים של כמה סופרים ומשוררים מהשורה הראשונה בישראל. על הקו היה יועצו לענייני תיקשורת של ראש-הממשלה, יוסי אחימאיר, שהז מין את הסופרים, בשמו של ראש הממשלה, לבקר בביתו ביום ב'. שאלתי את יוסי אחימאיר כמה סופרים נענו להזמנה, וכמה סירבו.

נענו משהו כמו 12-15 איש ואשה. היו כמה שלא נענו, אבל לא אדבר כרגע על מיספרים.

● ומה מטרת הפגישה?

ראש-הממשלה מתכוון בתקופה הקרובה לזמן לביתו אורחים שונים לשיחות.

● וזאת הדוגמה לאזרחים שונים?

זו קבוצה שיש לה מכנה משותף. הוא יומין אליו גם תושבי איזורי-יפתוח. תעשיינים ועוד קבוצות-אזרחים בעלי מכנה משותף.

● והקבוצה הראשונה היא של סופרים, שכידוע אינם משתייכים למחנה הימין?

ראש-הממשלה

זה ביטוי פסול בעיניי.

● גם אם הביטוי פסול, העובדה נשארת עובדה. תתפלאי לדעת כמה הרבה סופרים יש במחנה הלאומי רווקא.

● מי, למשל?

אני לא רוצה להיכנס לזה עכשיו. בעיקר מכיוון שהשיחה בין ראש-הממשלה והסופרים המוזמנים לא תהיה בעלת גוון פוליטי, אלא רק בענייני דיומא. ראש-הממשלה רוצה יותר לשמוע מאשר להשמיע.

● אם ראש-הממשלה ירצה לשמוע, אני מתארת לעצמי שהוא ישמע הרבה על מצבו הגרוע מאוד של הסופר בישראל. האם יהיה ראש-הממשלה מוכן לעי שות משהו בעניין זה?

מדוע לא? אבל הכוונה היא לא לרבר כליכך על הלחם, כמו על הרוח.

● מי ערך את רשימת המוזמנים?

ראש-הממשלה הציע כמה שמות, ואני הוספתי כמה.

● אתה לא חושש שהלא-מוזמנים ייעלבו?

יהיו בוודאי עוד פגישות, ונמין אחרים. (דניאלה שמן)

בנק לאומי

לציבור. לפנות לבנקי ישראל ולמפקחת על הבנקים, ולא עשה זאת. הוא גם העלים בוועדת הכספים את תנאי-הפרישה של יפת, ואת משכורת-העתק של אינהורן וככירים אחרים.

● מה הוא עשה במקום זאת?

מועצת המנהלים, והוא כראשה, הציעו לי פיצויים, כדי שאעזוב את הבנק, וכדי שהם לא יצטרכו לדון בדברים שעליהם התרעת.

● מי עוד צריך להתפטר מהבנק?

המנכ"ל, מורדכי אינהורן, המקבל משכורת חודשית של 15 אלף דולר, ושהיה אחראי לוויסות. יעקב הירש, המפקח הראשי של הבנק, שהיה בעבר מנכ"ל משרד מבקר-המדינה. גם חיים בוקסבאום, מנהל מחלקת-הכספים, שכתב את המש' כורות לבכירים בעצמו. ושהוא בעצמו קיבל משכורת של 25 אלף דולר לחודש, וגם הר"ר זלמן סגל, ראש חטיבת-מינהלה, שהיה אחראי להסכמים האישיים שנחתמו על בכירי-הבנק. **ואז הכל יהיה בסדר בבנק?**

אם תקום הנהלה חדשה, שלציבורי-העובדים ולקהל יהיה בה אמן. הנהלה שתקבל על עצמה לכדוק בצורה יסודית את מחדלי העבר, ומי אשם — רק אז אפשר יהיה לצאת לדרך. בנק לאומי צריך לעבור טיפול שורשי. (רונית אנטלר)